

POEMS

by JOE FRIGGIERI

(*translations by Fr. Peter Serracino-Inglott*)

STEDINA

Il-mithna li żżaqżaq fuq rasna
taf kliemna bħal kredu
taf ruħna minn ġewwa
u taf il-litanija
ta' l-immijiet qabel ma troxx id-dalma
meta jiqfilna l-kliem
u ruħna tinxef qoxqo x
ibqa' ejja miegħi taħt il-mithna l-kbira
u ssemma' sewwa.

FAIRE-PART

En grinçant sur nos têtes
le grand moulin n'aurait-il appris
nos redites comme le récit
d'un credo, ne pourrait-il
les dédales de nos dedans
parcourir, s'il voulait, à l'aveuglette,
et aussi les litanies de oui-mais
dont nous faisons litière dans la brume
qui tombe tout autour de nous
en attendant la totale obscurité.

Lorsque les mots ne couleront plus
et nos âmes écorchées se dessèchent
fréquentions encore cet endroit sous le grand moulin
et alors écoute bien.

GHALIEX?

Għaliex il-qiegħ tal-baħar
 illum mhux ibeżżeġagħni
 u l-krib tal-gawwi fuq il-blatt
 inħo ssu bħal stedina?
 għaliex ir-riħ tax-xitwa
 qisu tmellisa ġelwa f'xaghri mħabbla
 u l-qtar tax-xita f'wiċċi
 jaħraq bħal omm qed tibki?

Tgħid qed tiistrok il-mewt
 fuq l-alga sewda
 u nista' llum sa fl-ahħar
 nistejjer bl-arja tfuħ
 u bl-ilma mielah?
 Tgħid nista' nimxi 'l bogħod
 illum u għada
 mingħajr ma nħo ssu jċedi
 ir-ramel taħt riġlejja?

Imqar li jkun dan biss
 illum u għada
 umbagħad ha tigi l-mewt bil-minġel f'idha,
 ha tagħmel festa bija, ha tifnini,
 laqwa li nkun mxejt
 illum u għada
 qabel immur niistrok
 fuq l-alga sewda.

IT-TIENI DARBA

Il-bebbuxu trekken f'xaqq fil-blat
 ma' l-eku ta' leħinna
 mal-passi ta' riġlejna
 illum ersaqna kisnijiet
 la int la jien ma wrejna
 la kelma la ċaqliqa
 u l-bebbuxu ma ranied
 u baqa' jilgħab fuq ir-ramla bajda.

LA DEUXIÈME FOIS

L'escargot s'enfonça dans une crevasse du rocher
 à l'écho de nos voix
 au piétinement de nos pattes.

Mais aujourd'hui nous sommes arrivés à la sourdine
 toi et moi nous voici
 sans un mot sans un geste
 et l'escargot ne s'est aperçu de rien
 et il continua le jeu sur la plage blanche.

EPIGRAMM A

Iġbor ċaghqa
 aqra' kewkba
 tiġrix ħafna
 inti u ġejja
 hekk għallinqas
 qabel tasal
 nilhaq noħlom
 l'inti ħdejja.

EPIGRAMM B

Jien naqta' driegħi
 għas-sbieħ ġħajnejk
 u naqsam baħar
 biex niġi ħdejk
 imma kemm taħseb
 li int sabiha
 biex wara kollox
 nibqa' bir-riħa?

LOGHBA

Is-summa dawwama tond ma' hofra kbira
 u l-oħrajn kollha qabżu minn tarf sa tarf
 imma meta mess lili
 kejjilt l-ixbar b'għajnejja
 u bqajt imwaħħal
 f'xifer il-hofra l-kbira.

GHID

Dan għalmin ħarġu t-tfal
 bil-palm u l-liedna?
 u għalmin l-orgni
 fawwar ħnejjiet il-katidral
 b'noti qabbieža?

Mhux għalina
 is-sliem tal-flawt u l-arp a
 u l-għanja raqqadija tal-flejguta.

In-nisa tagħna xuxthom maħlula
 irahħmu f'nofs l-indiema;
 qarset ix-xema' wiċċi il-bniet imgeżwra
 fl-imnatar vjola;
 u fuq ras il-bhejjem tagħna
 għadna rroxxu l-irmied.

POEMS

by JOE FRIGGIERI

(translations by Theresa Micallef)

VJAGG

Tfajjel aghħini idek
 u ġudni 'l bogħod sakemm jagħjew riġlejna
 sakemm ma jidhrux iżżejjed il-kampnari
 u l-qniepen ma jdoqqux is-seba' moti
 ta' l-erwieħ midinba

ġudni fejn ma tasal x
 il-bikja tan-newwieħha
 u qabel tarani rieqed
 tħallinx.

Umbagħad meta ti smagħhom
 ir-russinjoli fl-arja kaħlanija
 meta tarah il-lewż ifur bil-bjuda
 u x-xefaq qed ibexbex
 umbagħad ejja qajjimni.

A VOYAGE

Boy, give me your hand
 and take me far until we're tired out
 until the steeples fade
 and the bells stop tolling
 for the souls of the lost.

Take me where the song of mourning cannot be heard
 stay until I've fallen asleep.

Only then, when you can hear the nightingales in the blue air,
 when the almond tree overflows with white
 and the horizon is streaked with light,
 only then, you must come and call me.

QUDDIESA

Int taf

armaj ruhi xrafet bid-dnubiet il-mejta
 kull platt li ġie laqqattu
 u meta stajt billejt subgħajja sew
 fiż-żejt u l-balzmu tal-passjoni l-kbira
 u talli la qerrejt u la sogħbieni
 il-ħanin Alla nsieni.

Da' x'kien illejla m'intx tobroxli moħħi
 bis-seba' sjuf tas-sagamenti l-ġodda?
 lanqas tikwi f'genbejja
 karattri ħomor b'tarf dufrejk misnuna?
 x'inhi dir-riha ta' ġismek shun
 bħal qamħ Awissu mxarrab?
 u x'inhu jsib il-baħar f'għajnejk rotob?

Mhux sewwa troxx il-melħ fuq il-ferita,
 imma jekk trid, għal-lejla biss,
 ninsew li ħell l-inbid u l-ħmira qraset,
 u mqar għal-lejla biss,
 la hawn dal-plejju jfuħ, la haw' l-uriežaq,
 inqaddsu taħbi il-qamar.

GHEDEN

Thallihx jixref rasu d-dudu
 tad-dubju sekseik
 thallihx is-serp isefsef f'widintek
 kliem għasli bħal ta' Eva
 iżd' išhqu bla ma tħares
 ma tmurx illejla
 meta ma tkunx ti stenna a
 toħroġ minn ġot-tuffieha
 il-qrusa tal-misteru
 u llejla wkoll
 bir-riħ li jmelles wiċċna
 jaqsam id-dlam raġġ Adonaj s
 u ssir taf kollox.

BIDLA

Hekk meta jiħmar is-shab
 u l-palm jitbandal waħdu
 fuq ġbini tinżel fwieha rqiq
 u minn ġor-ramel titla' s-sinfonija
 ta' l-ilmijiet hadrana.

Imma meta jiswied is-shab
 u l-palm jissara ma' l-irwiefen
 u r-ramel isir ċagħaq iniggeż
 l-arja timtela bit-tweržiq ta' l-isqra
 u jekk ma jkunx xi ħadd li jżommli jdejjja
 f'tarf l-irdum inhossni qed nistordi
 u l-baħar ma jridx wisq
 biex jitla' għalija.

AWRIKARJA

Tiftakar il-baħar
 tiftakar il-blat
 tiftakar ix-xemx u l-qamar
 tiftakar ir-riħ
 tiftakar is-sajf inkaljat u x-xitwa
 tiftakar il-lejl u n-nhar
 tiftakar il-kwiekeb

 tliet mitt sajf tiftakar
 tliet mitt xitwa qalila
 tliet mitt rebbiegħa bi tliet mitt tqala ġidha
 tliet mitt ħarifa bla ma toħrof darba

 u l-blat inkaljat taħt riglejha
 u s-silġ ma' kuxtejha
 u l-beraq li jfellel ġenbejha
 u r-riħ bħal azzar gol-qurriegħa

 bil-karba tal-ħelas dejjiema
 bil-ħorħara li ddakkar u terġa'
 fi tliet mitt sajf li ġej
 tliet mitt xitwa qalila
 tliet mitt rebbiegħa ghajjiena

 ma jkunx id-dudu li jnawrilha qalbha
 ma tkunx is-shana li tnixxfilha għeruqha
 ma jkunx is-silġ li jingħazzalha demmha.

Tiftakar il-baħar
 tiftakar il-blat
 tiftakar ix-xemx u l-qamar
 tiftakar ir-riħ
 tiftakar is-sajf inkaljat u x-xitwa
 tiftakar il-lejl u n-nhar
 tiftakar il-kwiekeb.

IT-TIENI DARBA

Il-bebbuxu trekken f'xaqq fil-blat
 ma' l-eku ta' lehinna
 mal-passi ta' riglejna
 illum ersaqna kisnijet
 la int la jien ma wrejna
 la kelma la čaqliqa
 u l-bebbuxu ma raniex
 u baqa' jilgħab fuq ir-ramla bajda.

THE SECOND TIME

The snail squeezed itself into a crevice
 to the echo of our voices, to the sound of our footsteps.

Today we came stealthily
 both you and I came
 without a word without a move
 and the snail never saw us
 and went on playing on the white beach.

IX-XIH U JIEN

Meta staqsejt lix-xwejjah
 li jaf jaqra l-ġrajja
 "Xwejjah aqrali jdejja",
 ix-xemx għamietu 'x-xwejjah
 u minn xufftejh imfella
 waqa' bħal haġgar jaqta'
 kliem li ma jifhmu hadd
 u telaq wahdu biex imiss il-kwiekeb.

THE OLD MAN AND I

When I asked the old man who reads fortunes
 'Old man, read my hand',
 the sun blinded the old man
 and from his furrowed lips
 cryptic words fell like pointed stones.
 And he set off to touch the stars.